

Numărul 498

21 aprilie 2010

4 pagini

1 leu

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

În data de 9 aprilie 2010, Universitatea **Spiru Haret** a transmis **SUGESTII ȘI PROPOUNERI LA PROIECTUL LEGII EDUCAȚIEI NAȚIONALE**, lansat în dezbatere publică de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Citiți în pagina a 4-a sugestiile și propunerile Universității **Spiru Haret**

In memoriam: Academician Nicolae N. Constantinescu

S-au împlinit 90 de ani de la nașterea academicianului Nicolae N. Constantinescu (25 martie 1920-14 decembrie 2000), personalitate marcantă a gândirii economice românești și internaționale.

Academicianul Nicolae N. Constantinescu a fost membru al primului Senat al Universității **Spiru Haret**.

A desfășurat o intensă activitate în domenii precum istoria economică și socială, istoria gândirii economice, teoria economică contemporană, economia protecției mediului

ambiant, metodologia cercetării științifice economice, problemele economiei de piață. A editat peste 350 de lucrări și studii, apărute sub semnătură proprie sau în colaborare, în țară și peste hotare.

A fost fondatorul și președintele Asociației Generale a Economistilor din România (AGER); președintele Asociației Române de Management Ecologic și Dezvoltare Durabilă; membru al „Board of Directors of European

Coordination Centre for Research and Documentation in Social Sciences” din Viena; „fellow” la Economic Development Institute din Washington; membru corespondent al Academiei regale a doctorilor din Spania. Membru corespondent, din 1 martie 1974, și membru titular al Academiei Române, din 22 ianuarie 1990; secretar general al Academiei Române (2 februarie 1990-18 ianuarie 1994).

În pagina a 4-a citiți articolul „In memoriam: 90 de ani de la nașterea academicianului Nicolae N. Constantinescu”, aparținând prof. univ. dr. Gheorghe ZAMAN, membru corespondent al Academiei Române, președinte AGER.

Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal - a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, 2, 3 și 4 din OG nr. 10/2009. Curtea de Apel București a suspendat judecata cauzei până la soluționarea excepției de neconstituționalitate.

Domnului deputat
CRISTIAN-SORIN DUMITRESCU,
președintele Comisiei pentru Învățământ, Știință,
Tineret și Sport a Camerei Deputaților

Stimate domnule președinte,

Luând cunoștință de faptul că, pe agenda Comisiei pentru Învățământ, Știință, Tineret și Sport a Camerei Deputaților se află, spre dezbatere, *OG nr. 10/2009*, dorim să vă informăm cu privire la următoarele aspecte:

1. *Ordonanța Guvernului României nr. 10/2009* reprezintă un act administrativ nelegal, emis cu exces de putere, ce depășește marja de apreciere a autorității publice și încalcă grav drepturile și interesele legitime ale Universității **Spiru Haret**;

2. În consecință, Universitatea **Spiru Haret** s-a adresat justiției, invocând și **EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**, atât sub aspectul unor critici formale (ținând de tehnica de emiteră a *Ordonanței Guvernului nr. 10/2009*, cât și al unor critici de fond privind măsurile dispuse prin această ordonanță (încălcarea flagrantă a prevederilor cuprinse în art. 15 alin.2, art. 16 alin.1, art. 32 alin.6, art. 44 alin. 2, art. 53 alin. 1 și 2 din *Constituția României*);

3. Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal - făcând analiza cauzei, a dispus, în data de 23.02.2010 : „Prin încheierea de ședință din data de 23.02.2010 respinge excepția inadmisibilității. Sesizează Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, 2, 3 și 4 din OG nr. 10/2009. Suspendă judecata cauzei până la soluționarea excepției de neconstituționalitate.” (a se vedea Anexa);

4. Prin scrisoarea Universității **Spiru Haret** nr. 1197 din 30.XI.2009, adresată doamnei deputat Roberta Alma Anastase, Președintele Camerei Deputaților, înregistrată sub nr. 6317 din 2.XII.2009 la Camera Deputaților și transmisă, spre informare, tuturor membrilor Camerei Deputaților, am făcut cunoscut, pe larg, aspectele juridice ridicate, în justiție, de Universitatea **Spiru Haret** în legătură cu nelegalitatea și neconstituționalitatea *OG nr.10/2009*.

Având în vedere cele menționate, vă adresăm rugămintea de a ține cont, în decizia dumneavoastră, de aspectele mai sus prezentate.

Cu deosebită considerație,

Prof.univ.dr. Aurelian Gh. BONDREA,
președintele și rectorul Universității **Spiru Haret**

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
DOSAR NR. 8214/2/2009
25 februarie 2010

CERTIFICAT

Se certifică de noi, grefa acestei secții, că verificând actele și lucrările dosarului nr. 8214/2/2009, se constată că reclamanta UNIVERSITATEA SPIRU HARET a chemat în judecată pe pârâtii GUVERNUL ROMÂNIEI și MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII, pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună obligarea pârâților la plata despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat de interzicerea școlarizării pentru toate programele de studii/autorizate provizoriu/acreditate la forma de învățământ la distanță, astfel: 415.320.000 RON, reprezentând prejudiciul material cauzat reclamantei de aplicarea art. 1 din OG nr. 10/2009, 49.520.000 RON, reprezentând prejudiciul material cauzat reclamantei de aplicarea art. 2 și 3 din OG nr. 10/2009, 1.000.000.000 RON, reprezentând prejudiciul material cauzat reclamantei de aplicarea art. 4 din OG nr. 10/2009 și anularea prevederilor din acele administrative normative și individuale subsecvente care reiau/detaliază oricare dintre prevederile OG nr. 10/2009.

Prin încheierea de ședință din data de 23.02.2010 respinge excepția inadmisibilității. Sesizează Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1, 2, 3 și 4 din OG nr. 10/2009. Suspendă judecata cauzei până la soluționarea excepției de neconstituționalitate.

S-a eliberat prezentul certificat la cererea reclamantei, anulându-se timbrul judiciar de 0,15 lei și taxa judiciară de timbru de 1 leu.

GREFIER ȘEF

Conferința științifică internațională a Facultății de Limbi și Literaturi Străine

Abordări multidisciplinare ale cercetării lingvistice și literare

În peisajul activității de cercetare științifică desfășurată la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității **Spiru Haret**, organizarea Conferinței științifice anuale, cu participare internațională, care se va desfășura în zilele de 23-24 aprilie 2010, este o adevărată șansă pentru participanți de a întâlni și poate a reîntâlni pe unii dintre cei mai cunoscuți experți internaționali, de a împărtăși cunoștințe și experiențe inedite, de a petrece câteva zile în compania unor reputați autori de carte, profesori și formatori. Prezența unor asemenea personalități la lucrările Conferinței științifice anuale reprezintă o onoare și, în același timp, un semn al recunoașterii valorii activității didactico-științifice a profesorilor de la această facultate, un argument al deschiderii către cunoaștere, a tot ceea ce este nou pe plan internațional.

Din **comitetul științific** al Sesiunii fac parte remarcabili profesori, între care prof. univ. dr. Paul Miclău, prof. univ. dr. Domnica Șerban, conf. univ. dr. Emilia Bondrea, prof. univ. dr. Rodica Locusteanu, conf. univ. dr. Ruxandra Teodorescu, asistent univ. dr. Sorin Gădeanu, lector univ. dr. Denisa Drăgușin.

Au pus pasiune și probitate profesională în buna desfășurare a acestei benefice reuniuni membrii **comitetului de organizare**, și anume, prof. univ. dr. Elena Bălan, lector univ. dr. Denisa Drăgușin, lector univ. dr. Oana Buzea, asistent Cornelia Dumitrescu.

Sesiunea extraordinară din 23 aprilie 2010 va fi marcată de participarea prof. univ. dr. Peter Ernst de la Universitatea din Viena, cu lucrarea intitulată *Spre o Lingvistică a Emoției*.

În Sesiunea intitulată *Studii Culturale*, Ileana Velișcu Hoge (prof. univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**) se va referi la *Calendarul, anotimpurile și poveștile folclorice japoneze*. Comunicări interesante, fără nici un dubiu, vor prezenta și Alexandra Gheorghe (lect. univ. dr., Universitatea București), Veronica Spiridon (asist.univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**), Adina Chirimbă (lect. univ. dr.,

Universitatea **Spiru Haret**), Aliona Grati (Academia de Științe, Moldova).

În Sesiunea *Studii Italiene*, Mariangela Albano (prof. univ. dr., Universitatea din Palermo) prezintă lucrarea *Lingua e testo in Sciascia: il caso de I salinari di Regalpetra*; iar Gaetano Sabato (prof. univ. dr., Universitatea din Palermo) se referă la tema *Identità, rappresentazioni e socialità ne Il viaggio di Pirandello*. Rodica Locusteanu (prof. univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**, București) abordează lucrarea *Giorgio Bassani: de la fotografie la narfaune*.

Vor atrage atenția, fără îndoială, comunicările susținute de Otilia-Dorothea

Sesiunea *Studii Germane* va fi prezidată de prof. univ. dr. George Guțu, Universitatea București, și prof. univ. dr. Margarete Wagner, de la Universitatea din Viena, care susține lucrarea intitulată *Konstruktionen des Eigenen und des Fremden: Zur Didaxe des Wertewandels in Stefan Zweigs Ungeduld des Herzens*. Prof. univ.dr George Guțu va evoca *Impresii de călătorie ale unor autori români în Occident în sec. al XIX-lea*; Sorin Gădeanu (asist. univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**); Denk-Zettel und Tageblätter. Zum Rosenkrieg zwischen dem Dichter Helmut Seethaler Rosenkrieg und den Wiener Linien und seiner literaturtheoretischen

Heath John (prof. univ. dr. Universitatea București): *Amis- und Gemeinsprache. Wie verständlich ist die Amtssprache für den Bürger*. La fel de atractive vor fi și comunicările susținute de Sorin Toma (lect.univ.dr., Universitatea **Spiru Haret**), și Iudith Catona, (Colegiul Național Decebal, Deva).

În Sesiunea *Analiza Discursului*, Domnica Șerban (prof.univ.dr. Universitatea **Spiru Haret**) prezintă *Predicațiile între sintaxă și discurs*; Emilia Bondrea (conf. univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**): *Sur l'allocation, genre de discours. Essai d'analyse pragmatique* (Despre alocuțiune, ca gen al discursului. Eseu de analiză pragmatică); Loredana Iordache Țârlea (prof. univ. dr., Universitatea București): *Interactional Features of Conversational Narratives* (Caracteristici interactive ale conversației narative); Bianca Marina Mitu (Universitatea **Spiru Haret**): *Perspective de abordare a analizei discursului audiovizual*; Denisa Drăgușin (lect. univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**): *The Role of Discourse Analysis in Composition Instruction* (Rolul analizei discursului în regulile compoziției).

Participanții vor aprecia comunicările prezentate de specialiști în cadrul Sesiunii *Lingvistică Aplicată*: Filip Vacalu (lect.univ.dr. Universitatea **Spiru Haret**), Dorina Lupan (lect. univ.dr., Universitatea **Spiru Haret**), Ana Munteanu (lect.univ.dr., Universitatea **Spiru Haret**), Adina Rădulescu (lect. univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**), Oana Buzea (lect. univ. dr. Universitatea **Spiru Haret**), Sebastian Chirimbă (lect. univ. drd., Universitatea **Spiru Haret**), Antonia Enache (asist univ. dr., Academia de Studii Economice), Doru Enache (lect. univ. dr. Universitatea **Spiru Haret**), Ruxandra Vasilescu (conf.univ.dr., Universitatea **Spiru Haret**), George Volceanov (prof. univ.dr., Universitatea **Spiru Haret**).

Indiferent de tematica abordată, debaterile din cadrul tuturor sesiunilor Conferinței științifice anuale vor pune în evidență, așa cum suntem obișnușiți, experiențe inedite, opinii și idei inovatoare, care se vor intersecta în timpul unor strălucite pledoarii ce vor vorbi despre activitatea de excelență desfășurată la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, dar și despre viziunea modernă a participanților din străinătate asupra problemelor abordate.

Borcea (prof. univ.dr.), Florica Duță (lect.univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**), Cornelia Dumitrescu (asist. Universitatea **Spiru Haret**), Adriana Bălan (lect.univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**), Claudia Mircescu (asist. univ. Univ.ersitatea **Spiru Haret**), Geta Popescu (lect. univ. dr. Universitatea **Spiru Haret**), Florin Galiș (lect.univ.dr., Universitatea **Spiru Haret**), Stancu Corina (lect.univ. dr., Universitatea **Spiru Haret**).

Bedeutung; Debrischer Gudrun (prof.univ.dr., Universitatea din Viena) va susține lucrarea „*Verrückt sein unter Verrückten*” *Christine Lavants Erzählung: Aufzeichnungen aus einem Irrenhaus*; Tatjana Dekanoidze (prof.univ.dr., Universitatea Plovdiv „Paisij Hilendarski”, Bulgaria): *Mehr hören – mehr verstehen*; Pabst Christiane (prof. univ. dr., Universitatea din Viena): *Language islands without borders*;

Facultatea de Psihologie-Pedagogie, Brașov, din cadrul Universității **Spiru Haret**, gazdă și organizator pentru

PRIMA CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ DE PSIHOLOGIE APLICATĂ

Psihologii și „Firul Ariadnei”

În excepționala organizare a Facultății de Psihologie-Pedagogie, Brașov, din cadrul Universității **Spiru Haret**, în colaborare cu Centrul psihologic New Life, sub egida Colegiului Psihologilor din România, au avut loc, în perioada 16-18 aprilie 2010, lucrările Conferinței internaționale *Psihologii și „Firul Ariadnei”*, la care au răspuns cu promptitudine, ca semn de recunoaștere pentru valoarea gazdelor, în *labirintul de la poalele Țâmpiei*, psihologi și psihoterapeuți practicieni, absolvenți și studenți ai facultăților de psihologie, pentru a-și ostoi setea de cunoaștere, a face schimb de experiență și chiar pentru a se orienta către o anumită specialitate.

Lucrările Conferinței au fost prefațate de o preconferință, desfășurată în ziua de 15 aprilie; invitații de onoare, au fost: **Peter J. Hawkins**, MSc., Ph.D. (Marea Britanie), director fondator și, în prezent, președintele Școlii Europene de Psihoterapie Integrativă, profesor consultant la ISMAI, Portugalia. Peter J. Hawkins este formator în psihoterapie și hipnoză clinică și conduce grupe de formare în Grecia, Cipru, Italia, Spania și Portugalia. Autor al numeroase lucrări științifice, cărțile sale au fost traduse în rusă, chineză, română, greacă și spaniolă și este director adjunct al Institutului *Erickson* din Madrid și din Porto și membru al consiliului editorial al revistei *Europene de Hipnoză Clinică*; **Joannis N. Nestoros**, M.D., Ph.D., F.R.C.P. (C) (Grecia), psihoterapeut, medic psihiatru, doctor în științe, profesor universitar de psihologie clinică la Universitatea din Creta, director științific la Electrophysiological Prometheus, Atena, licențiat în psihiatrie și psihoterapie în Canada și Grecia, membru fondator al Societății Psihologice Elene, al Societății Elene de Neuroștiințe, al Institutului European de Psihoterapie, membru în Societatea pentru Explorarea Integrării în Psihoterapie, în Societatea Internațională pentru Psihoterapia Schizofreniei și Altor Psihoze, în Societatea de Cercetare în Psihoterapie, Colegiul Internațional de Neuropsihofarmacologie, Asociația Medicală din Atena.

La festivitatea de deschidere au fost prezenți conferențieri universitar doctor **Cornelia Tatu**, decan al Facultății de Psihologie-Pedagogie, Brașov, din cadrul Universității **Spiru Haret**; profesor universitar doctor H.C. **Ion Petrescu**, decan al Facultății de Management, Brașov, din cadrul Universității **Spiru Haret**, profesor universitar doctor **Mihai Aniței**, președinte al Colegiului Psihologilor din România; psiholog principal **Daniela Hiera**, director executiv al Colegiului Psihologilor din România; psiholog principal **Constantin Edmond Cracsner**, președinte al Comisiei de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională; psiholog principal **Veronica Jardan**, membră a Consiliului Național al Colegiului Psihologilor din România, psiholog coordonator al Societății Civile Profesionale de Psihologie New Life, membri ai Comitetului Științific al Conferinței.

În 16 aprilie au avut loc, în ambianța cordială oferită de Aula 1 a Facultății de Psihologie-Pedagogie, Brașov, a Universității **Spiru Haret**, festivitatea de deschidere și lucrările în plen ale conferinței. În cadrul atelierelor, în 17 aprilie, au fost expuse comunicări din specialitățile: psihologie clinică, consiliere psihologică, psihoterapie, resurse umane. Prin lucrările desfășurate, Conferința *Psihologii și „Firul Ariadnei”* se înscrie ca o contribuție de marcă la cunoașterea și aprofundarea acestor domenii de mare interes și de actualitate.

STUDENTII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde de la Facultatea de Management Financiar-Contabil

• prof.univ.dr. Zenovic GHERASIM

Student: *Dezvoltarea durabilă este, poate, una dintre cele mai mari provocări ale acestui început de mileniu. Cum se cere ea a fi abordată din perspectiva managementului proiectelor dezvoltării durabile, mai concret a proiectelor de finanțare europeană și internațională destinate protecției mediului ?*

Profesor: Dezvoltarea durabilă (SD, *Sustainable Development*) reprezintă un model în folosirea resurselor durabilului, în scopul satisfacerii trebuințelor omului concomitent cu conservarea mediului înconjurător, astfel încât aceste trebuințe să poată fi satisfăcute nu numai în prezent, dar și pentru generațiile viitoare. Altfel exprimat, fundamentele dezvoltării durabile a societății umane sunt reprezentate de modul de gestionare, actuală și viitoare, a *resurselor sale naturale, energetice, materiale și informaționale*, comparativ cu obiectivele creșterii economice și asigurarea unei calități din ce în ce mai bune a vieții și a mediului. Domeniul SD reunește conceptual trei părți componente: *durabilitatea mediului înconjurător, durabilitatea economică și durabilitatea socio-politică*. Între cele trei componente există o interdependență care le condiționează și le potențează în evoluție. Multe forme de dezvoltare economică durabilă sunt referite la mediul înconjurător în sensul că ele utilizează resursele naturale, energetice, materiale și informaționale (resurse aflate, de cele mai multe ori, la limită) și generează produse poluante și deteriorări ale mediului. Dar, în același timp, există multe căi prin care anumite tipuri de activitate economică pot proteja sau îmbunătăți mediul înconjurător.

Student: *Cum poate fi definit proiectul și ce diferențe există între conceptele de program și portofoliu ale dezvoltării durabile?*

Profesor: Definiția PMBOK (Ghidul cunoștințe pentru managementul proiectelor, elaborat de PMI) arată că *proiectul* reprezintă un ansamblu de eforturi temporare depuse pentru a crea un produs sau de a asigura un serviciu. Altfel exprimat, *proiectul* este un *ansamblu de activități* încadrate în timp, printr-un *început* și un *sfârșit*, cărora

îndeplinesc cerințele impuse prin această definiție. *Managementul proiectelor* este un ansamblu aplicat de principii, metode și tehnici de lucru pentru planificarea și execuția de către o *echipă de lucru*, sub conducerea unui *manager*, a unui proiect definit prin *obiectivele proiectului* și caracterizat prin specificațiile conținute în obiectivele produsului sau serviciului nou. *Institutul pentru managementul proiectelor* din SUA (PMI, *Project Management Institute*) definește *programul* ca fiind „un grup de proiecte corelate ce sunt coordonate astfel încât să se obțină beneficii și un control ce nu ar fi posibil în cazul unui management individual al acestor proiecte. *Programele pot include componente rezultate din activități exterioare scopului proiectelor din program.*” Un *program* dispune împreună un număr de proiecte și activități operaționale sub formă de proiecte, pentru atingerea unui scop mai amplu al organizației economice. *Programele* sunt, de regulă, mai complexe decât proiectele.

Student: *Se știe că mediul socio-economic internațional beneficiază de numeroase proiecte ale dezvoltării durabile consacrate arhitecturilor comunitare durabile. Ce obiective vizează acestea?*

Profesor: Într-adevăr, se poate spune că acest mediu socio-economic internațional abundă de proiecte ale dezvoltării durabile. În principal, ele sunt consacrate realizării de orașe durabile, parcuri naționale durabile, zone agricole durabile, zone de locuit rezidențiale durabile, firme durabile

Student: *Sub aspect instituțional, funcționează numeroase unități internaționale de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, organizații neguvernamentale și firme specializate care se ocupă de managementul proiectelor internaționale ale dezvoltării durabile?*

Profesor: Desigur, există asemenea unități și mă voi referi la cele mai importante: *Institutul*

Internațional pentru Dezvoltare Durabilă, IISD (International Institute for Sustainable

Development) are sediul în Canada și filiale în SUA și Elveția. În fiecare an, IISD întocmește un raport care prezintă rezultatele cercetărilor și puncte de vedere referitoare la reperele dezvoltării durabile, inclusiv cu privire la finanțarea și derularea proiectelor internaționale destinate dezvoltării durabile și la rolul și realizarea conectivității globale, prin intermediul tehnologiilor informaționale durabile (rețeaua Internet trebuie să rămână sigură și gestionabilă în sprijinul dezvoltării durabile). IISD apreciază că, în perioada următoare, principalele aspecte critice din managementul proiectelor durabile se referă la înțelegerea și conștientizarea problemelor bunurilor și serviciilor ecologice de a avea valoare monetară (aspect care va influența pozitiv deciziile de investiții și de politici în domeniu), precum și la importanța socială a bunurilor și serviciilor ecologice pentru populația rurală săracă, purtătoare „*mută*” a responsabilității menținerii calității ecosistemului agricol.

Managementul proiectelor durabile (SPM – Sustainable Project Management) reprezintă o agenție internațională de dezvoltare non-profit ce are ca scop crearea parteneriatelor public-privat locale cu funcționare comercială de afaceri în domeniul serviciilor de energie, apă și deșeuri specifice comunităților locale. SPM a fost înființată pentru a sprijini, identifica, proiecta și structura proiecte de afaceri eco-eficiente cu bugete cuprinse între 3 și 50 de milioane dolari. Un astfel de proiect susținut de SPM este denumit „*The Carpathian Opportunity*” și este destinat țărilor din estul Europei. Acest proiect a pornit de la premisa că Regiunea Carpatică reprezintă o eco-regiune unică, bogată în resurse naturale și biodiversitate, având ca obiectiv stimularea economică concomitent cu promovarea dezvoltării durabile a mediului înconjurător (atrageră de investiții, crearea prin IMM-uri de noi locuri de muncă, punerea în valoare a avantajelor naturale, coordonarea cu obiectivele de dezvoltare regională, construirea de infrastructuri durabile.

regenerabile de energie în agricultură în provincia Mantova (pe bază de biogaz și biomasă); 3. *ÖKOPROFIT*® (Graz, Austria); programul *Ecoprofit* a sprijinit companiile private în optimizarea consumului lor de energie, în îmbunătățirea productivității și în reducerea costurilor. 4. *AL - Integrarea curriculumului* școlar cu învățarea activă și cu monitorizarea energiei (Ungaria); școlile implicate în proiect au redus facturile de energie cu aproximativ 15%; 5. Plan de acțiune pentru eficiența energetică în provincia Milano; introducerea unor reglementări în domeniul construcțiilor noi a

îmbunătățit izolația termică pentru case și sisteme de încălzire; pentru o mai bună comunicare publică, a fost realizat un sistem de certificare a energiei și a centrelor de *InfoEnergy*; 6. MODEL – Managementul domeniilor legate de energie regenerabilă în cadrul autorităților locale (Franța).

Uniunea Europeană dezvoltă și alocă fonduri considerabile pentru proiecte de cercetare în domeniul dezvoltării durabile, atât în cadrul Programului FP-7, cât și al Programului „*Europa energiei inteligente*” (IEE, *Intelligent Energy Europe*).

Student: *Puteți oferi un exemplu reprezentativ de participare românească la proiecte europene ale dezvoltării durabile?*

Profesor: Am în vedere o asemenea exemplu din domeniul transporturilor, și anume, este cel al *proiectului ECORailS* al Uniunii Europene, proiect dezvoltat ca rezultat al unui efort intens și creativ, printr-un parteneriat strategic a unui număr de 14 instituții de prestigiu din șase țări europene (Germania, Danemarca, Suedia, Italia, România și Ungaria). Realizarea proiectului *ECORailS* este prevăzută pe o durată de 26 de luni, începând cu 1 mai 2009, cu un buget total de aproximativ 1,4 milioane de euro. În zilele de 25-26 mai 2009 a avut loc la Berlin întâlnirea de lucru pe problemele proiectului *ECORailS* referitoare la „Criterii de eficiență energetică și de mediu în atribuirea serviciilor și a mijloacelor de transport feroviar regionale”. Proiectul *ECORailS* a pornit de la ideea că transportul feroviar, deși este cel mai ecologic, sigur, prietenos și confortabil, nu este încă suficient de competitiv. Astfel, în cadrul proiectului *ECORailS* se va acorda o atenție deosebită achizițiilor

materialului rulant, prin proceduri de atribuire, în conformitate cu noile metodologii din managementul proiectelor (PM), în măsură să stimuleze dezvoltarea sa, în special din punctul de vedere al costurilor sistemului pe întreg ciclul de viață (de aproximativ 30 de ani) și al satisfacerii criteriilor de conservare a mediului înconjurător. În România, aplicațiile-pilot sunt dezvoltate în zona Timișoara, cu participarea firmei *Integral Consulting R & D București*, a Universității „*Poli-technica*” din Timișoara și a CFR Timișoara.

În domeniul proiectelor referitoare la energii regenerabile (durabile), Uniunea Europeană finanțează, în perioada 2007-2013, astfel de proiecte prin intermediul fondurilor structurale (fonduri de dezvoltare europeană regională – ERDF și fonduri sociale europene – ESF) și a fondului de coeziune (36% din bugetul total al UE), pentru Bulgaria, Cehia, Lituania, Polonia, România și Slovenia.

Student: *În concluzie, ce aspecte se pot reține din această temă de mare actualitate?*

Profesor: Între acestea, se înscrie *managementul proiectelor dezvoltării durabile*, care face parte din contextul mai larg al dezvoltării durabile (SD) a societății omenesci, dezvoltare ce poate fi pusă în operă numai prin eforturile conjugate și continue ale tuturor participanților la realizarea și implementarea proiectelor.

Strategia pentru Dezvoltarea Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030, adoptată în forma actuală în ședința de guvern din 12 noiembrie 2008, face referiri

concrete la proiecte naționale importante ca energie curată, transport durabil, producție și consum durabile, conservarea și gestionarea resurselor naturale, sănătate publică, incluziune socială, demografie și migrație, educație, amenajarea teritoriului, servicii publice, cultură. Această *Strategie* configurează direcțiile de acțiune și creează premisele „*aproprierii semnificative a României de nivelul mediu din acei an al țărilor membre ale UE, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile*”.

IOAN VLAD

Istoria administrației publice românești

O incursiune amplă în universul cunoașterii istoriei statului, dreptului și administrației publice românești este absolut indispensabilă în procesul de formare a juristului. În concepția autorului acestei lucrări universitare, apărută în Editura Fundației *România de Măine*, Ioan VLAD, ea oferă posibilitatea interpretării logico-raționale a instituțiilor juridice, care oglindesc societatea românească contemporană, a cunoașterii unui trecut glorios, care îngăduie juristului să nu se rezume numai la supoziții tehnico-juridice de suprafață, ci să se raporteze la înaintași. Studiarea istoriei dreptului românesc se impune cu atât mai mult la acest început de mileniu, când poporul român construiește statul de drept și instituțiile juridice și administrative democratice, civilizatoare.

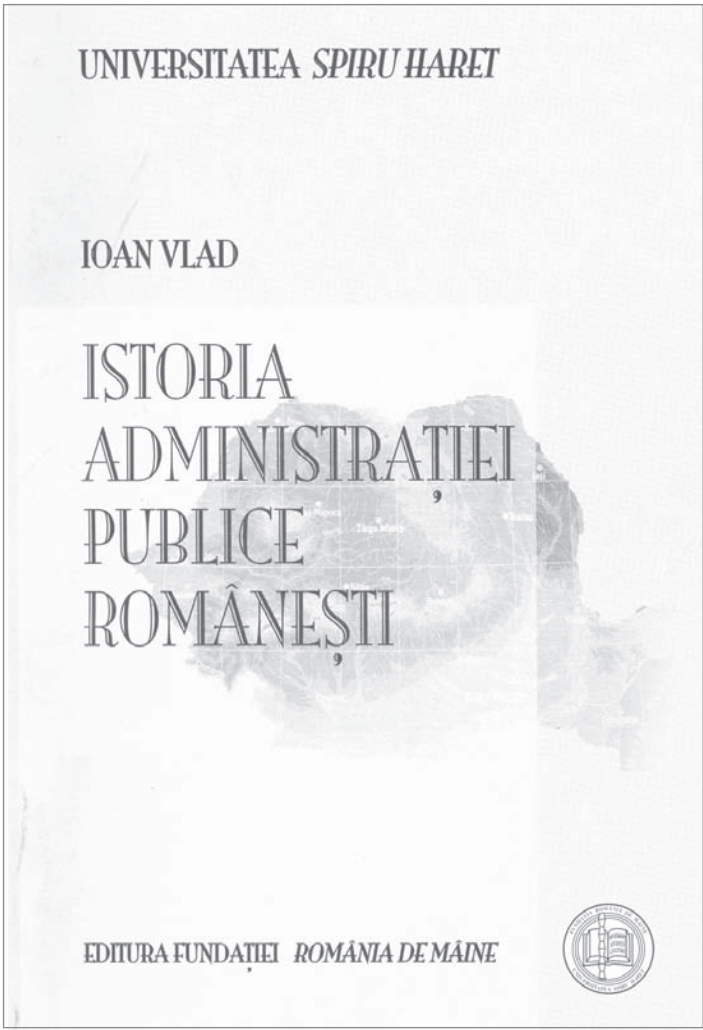
Lucrarea vizând evoluția istorică a administrației publice la români, cu destinație prioritar didactică, se adresează studenților din științele juridice și administrative, interesați să reconstituie moștenirea noastră istorică în domeniul pentru care se formează ca specialiști, cu convingerea că recursul la istorie, inclusiv la istoria administrației publice, este un demers benefic, atât în plan formativ, cât și în cel al valorificării unei bogate și interesante moșteniri de la înaintași, moștenire de care trebuie să se țină seamă și azi, inclusiv în acțiunea reformatoare în administrația publică sau în cea de integrare a acesteia în cea a Uniunii Europene.

În *Introducere în istoria administrației publice românești*, autorul dezvăluie obiectul de studiu, precizând faptul că istoria dreptului administrativ a apărut odată cu *știința legilor*, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, odată cu prelegerile juridice ținute în Academile sau liceele domnești de juristi sau avocați ca D. Skaletti, D. Bojincă, în Moldova, I. Bărbulescu, C. Bărbiloiu, C. Moroiu, V. Petroni, I.E. Rădulescu, în Țara Românească, Al. Papiu Ilarian, G. Barițiu, Petre Dobra, în

Transilvania. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea se *cristalizează studiul statului și dreptului*, sub influența ideilor iluministe, a programelor revoluționare de la 1848 și a formării statului român modern (1859), se asimilează o metodologie modernă de studiu a sistemului juridic:

- crește interesul pentru cunoașterea vechiului drept românesc, care se consideră ca punctul și sursa de pornire în opera de înzestrare a României cu instituții juridice moderne;
- B. P. Hasdeu studiază obiceiurile juridice tradiționale la români (1866);
- P. Negulescu cercetează instituțiile politice românești (1880);
- A. D. Xenopol analizează justiția sub fanarioți (1886);
- C. D. Dissescu examinează originile vechiului drept românesc (1890);
- I. Hodoș consultă constituțiile Transilvaniei (1871);
- prin contribuțiile lui N. Iorga, Xenopol, I. Tanovicceanu, A. Rădulescu și M. Djuvara, în prima parte a secolului al XX-lea, istoria dreptului românesc se constituie ca **disciplină autonomă** în cadrul științelor juridice naționale;
- Ion Peretz realizează primul tratat de istorie a dreptului românesc (patru vol. 1921-1925).

Andrei Rădulescu continuă să cerceteze originea vechiului drept românesc și raporturile lui cu alte sisteme de drept. El conchide că „dreptul românesc are origini autohtone, pământene, dar... este aproape tot așa de original ca și al altor popoare latine”. La aceeași concluzie ajunge și G. Fotino. Alți remarcabili cercetători jurști și universitari ai perioadei interbelice sunt: C.A. Spulber, D.C. Arion, V. Onișor, V. Moldovan, M. Djuvara. S. G. Longinescu, mare jurist, profesor la Universitatea București, publică un curs în două volume de istorie a dreptului. În ciuda vitregiilor politice, în perioada postbelică, cercetările au continuat și, în anii 1980-1984, s-a tipărit **Tratatul de istoria dreptului românesc**, în 3 vol., coordonat de prof. dr. doc. Ioan Ceterchi.

la fiecare din cele 13 capitole, în care a fost structurată lucrarea, de repere bibliografice, divizarea didactică urmând periodizarea cunoscută și acceptată îndeobște de istorici, a istoriei naționale, periodizare deplin valabilă și pentru evoluția administrației publice, a instituțiilor sale.

Valoarea didactică, metodologică a acestei instructive lucrări sporește și datorită consistenței lui *Dictionar de instituții și terminologie*, specifică administrației publice, fie el chiar incomplet, datorită numărului extrem de mare al conceptelor, instituțiilor și limbajului caracteristic acestei discipline. În *Cuvânt înainte*, autorul explică faptul că s-a simțit nevoia

ca majoritatea termenilor din *Dicționar* să vizeze realități ale istoriei vechi și medievale. Cei specifici epocii moderne, în marea lor majoritate, s-au păstrat până în zilele noastre sau cel puțin sunt cunoscuți și nu s-ar mai simți nevoia includerii lor în *Dicționar*. Lucrarea pune la îndemâna cititorilor, a studenților, în primul rând, o listă cu **Abrevierile utilizate** – Termeni, Semne convenționale, Lucrări citate în text, publicație în prefața Dicționarului, care transcriu, din perspectivă istorică, semnificațiile și atribuțiile unor instituții și terminologie folosită în administrația publică, cum sunt **agă, anaforă, aprod, azezământ, carte funciară, cămăcănie, dioceză, dieț, diploma leopoldină, imunitate** etc. Construită după toate criteriile științifico-didactice, din lucrare nu putea să lipsească *Lista orientativă a temelor de referate, studii sau alte articole la disciplina istoria administrației publice*, care cuprinde 50 de titluri incitante pentru studenți, un registru tematic ce abordează *Mari personalități din istoria statului, a dreptului, a administrației și a învățământului de drept*: Bogdan Petriceicu Hasdeu, Vasile Conta, Al. D. Xenopol, Mihail Gogălniceanu, Titu Maiorescu, Nicolae Titulescu etc., *Domnia în România modernă, Al. I. Cuza, domn și șef al statului român, Începuturile vieții parlamentare românești (1856-1866), Instituția monarhică în perioada 1866-1914, Regele Carol I ca șef al statului român, Constituția din 1923 ca bază juridică a administrației publice în România Mare*, ca să ne oprim la câteva din aceste posibile teme ce trebuie elaborate și prezentate pentru a putea intra în examene.

Cu asemenea calități, lucrarea se recomandă de la sine, parcurgerea ei contribuind, de bună seamă, la dezvoltarea culturii generale a viitorilor specialiști, la aprofundarea cunoștințelor de specialitate în domeniul istoriei administrației publice românești.

Adela DEAC

Târgul de joburi „Angajatori de top” – o generoasă șansă oferită tinerilor

În peisajul tot mai auster al economiei de piață sever afectată de criză, târgurile de cariere sunt tot mai atractive, reprezentând, pentru cei care caută un loc de muncă, o irezistibilă oportunitate. Întâlnirile potențialilor candidați cu reprezentanții companiilor de top le conferă acestora posibilitatea să aleagă pe cei mai buni participanți dintre cei buni, fiind edificatoare, benefice pentru ambele părți.

Unul dintre cele mai mari târguri de locuri de muncă pentru tinerii profesioniști la nivel național se desfășoară în 23 și 24 aprilie, la Sala Palatului din București, redând speranța atât studenților sau proaspeților absolvenți, cât și candidaților cu experiență că nu este încă totul pierdut. La prima ediție din acest an participă 70 de angajatori, cu 16% mai mulți față de ultima ediție a târgului, ce a avut loc în noiembrie 2009. Este tonic să afli că numărul de joburi puse la dispoziție de companii este, de asemenea, cu 30% mai mare decât în toamna anului trecut. Se pare că interesul companiilor este vizibil mai mare decât anul trecut, ceea ce poate să semnifice o ușoară revigorare a pieței locurilor de muncă față de ediția precedentă, când criza se simțea mult mai acut decât anul acesta.

Cele mai mari oportunități de carieră la Târgul de joburi „Angajatori de top” din București oferă industria BPO (Business Process Outsourcing), prin externalizarea serviciilor, cum ar fi suport IT, achiziții sau administrarea contractelor.

Un alt domeniu important, în care se fac recrutări, cu număr mare de angajatori și locuri de muncă este IT&C.

La prima ediție a Târgului de joburi din 2010 participă și companii internaționale din acest domeniu, printre care Microsoft Development Center din Copenhaga, iar oportunitățile de carieră din domeniul tehnologiei informației au vizat dezvoltarea software, administrare de sisteme Linux și Windows, administrare baze de date, testare, dar și suport IT.

Angajări se mai fac și în domeniul bunurilor de consum, în departamentele marketing, finanțe, achiziții, logistică și resurse umane.

Printre firmele care își vor prezenta ofertele la Târgul de joburi de la Sala Palatului s-au aflat Coca Cola HBC, PepsiCola

HP, Microsoft, IBM, Adobe România, Dacia Group Renault, Grupul Veolia, BCR, Raiffeisen Bank, Kaufland, Real-Hypermarket.

La ediția precedentă a târgului au participat 16.000 de vizitatori, iar acum organizatorii au estimat că interesul tinerilor profesioniști cu privire la oportunitățile de carieră va fi și mai mare, deși anul acesta, din cauza crizei financiare, evenimentul se va organiza numai în București în două ediții, una de primăvară și cealaltă de toamnă. În anii trecuți, au fost organizate asemenea târguri de joburi și în alte orașe din țară – Iași, Timișoara și Cluj-Napoca.

Având în vedere că, acum, pe piața muncii cererea este mai mare decât oferta și salariile se vor stabili cu fiecare angajat în parte, în funcție de mai multe criterii, de postul oferit sau de experiența solicitantului.

Accesul tinerilor la Târgul de joburi de la Sala Palatului se va face pe bază de CV sau cu preînregistrare online pe portalul www.hipo.ro.

Să credem, în continuare, în eficiența, în performanța acestor târguri, în oferta lor generoasă de joburi, în efortul companiilor, firmelor care le prezintă de a sprijini noile generații de absolvenți în valorificarea pregătirii lor, a carierei în care s-au format.

NICHIFOR CRAINIC

Prof. univ. dr. Ion Dodu BĂLAN

„De mic, o, tată m-ai crescut în dorul/ De-a tălmăci a firii largă carte./ Mi-ai revărsat în inimă fiorul/Câmpilor desfelenite-n Marte...!.../Când tu arai cu-un tril de doină-n gură/Sub arcul cerurilor unduie/ Am învățat a versului măsură/Din simetria brazdelor arate:// Din zborul ce-l grăbește ciocărlia/Am învățat aprinsele avânturi/Și ritmul, care naște armonia/Din legănarea grânelor în vânturi// Tu scrii și-acum cu plugul, primăvăra/ A țarinii mănoasă poezie:// Eu, grea dar dulce, mi-am primit povara/ De-a zugrăvi divina-măreție. (Poetul)

Spre deosebire de mulți scriitori a căror copilărie a fost marcată îndeosebi de imaginea și amintirea mamei (Eminescu, Creangă, Coșbuc, Șt. O. Iosif, N. Iorga), Nichifor Crainic e dominat și fascinat de imaginea tatălui. „Când am început să-mi dau seama de mine însumi, am înțeles că tata mi-a fost întâiul dascăl pe gustul sufletului meu. Cu el am intrat în împărlățul frumuseții.” Prin el a cunoscut sufletul satului, baladele și legendele din bătrâni, munca sfântă a țăranului și duhul misterios al câmpiei care va deveni substanța volumului său de versuri *Șesuri natale* din 1916.

Asta nu înseamnă că poetul n-a închinat și mamei răscolitoare versuri, precum cele din poezia *Mama de departe*, din volumul *Cătecele patriei*, 1916-1918, care ne duc cu gândul la *O, mamă* de M. Eminescu: „*Lângă lacul larg miorât și pal,/ Te-am văzut în toamnă rămânând pe mal,/ Profilată trist pe cerul sângerieu/ Printre fiți căzute prea de timpuriu/ Cu năframa-n care căuiai să îngropi/ Sfășiatul suflet*

național, în viața politică a țării, fiind pedepsit pentru aceasta cu ani de temniță, petrecuți în iadul de la Aiud. La închisoare a creat, nu a scris, n-avea *cu ce și pe ce* și nu era voce, a creat în memorie, ca un anonim popular cele mai frumoase poezii religioase, care s-au răspândit pe cale orală. Nedic Lemnaru le-a publicat în 1990, la Editura *Roza Vânturilor* cu titlul *Soim peste prăpastie*, cu subtitlul *Versuri inedite create în temnițele Aiudului*.

Lucrând în redacția publicației Comitetului Român pentru Repatriere, *Glasul Patriei*, publică pânzii, articole, reportaje, încercând fără succes să-și republice opera. A adresat un memoriu cu acest scop, mai multor foruri, inclusiv Consiliului Culturii... Fraza prag a memoriei! este cutremurătoare. Foarte bine mi-aduc aminte. „Subsemnatul, Nichifor Crainic, fost om liber, fost director de reviste, fost profesor universitar, fost academician, fost ministru, fost pușcăriaș, fost...”. M-a impresionat până la lacrimi acest *fost*, care mai stăruie, ca un nor peste numele lui Nichifor Crainic. Remarcabilul poet și om de cultură cu sufletul rănit, s-a stins în noaptea de 20 spre 21 august 1972 la Casa Scriitorilor din Mogoșoaia.

Existența oricât de zbuciumată a lui Nichifor Crainic, poezia sa și filosofia culturii cu note atât de originale în paginile *Gândirii*, studiile lui teologice degajă o concepție unitară, coerentă, solid argumentată și sprijinită pe o neclintită credință, dezvăluind una dintre cele mai prominente personalități culturale din perioada interbelică, pe mentorul mișcării ortodoxist-gândiriste de la noi.

Nichifor Crainic este un polemist ideologic, un scriitor care nu i-a condeitl în mână decât pentru a impune un punct de vedere sau pentru a doborî un adversar. Metoda sa nu este însă retorică și cu toate că, prin altitudin, el amintește uneori pe N. Iorga, arta sa scriitoriească se călăuzește de alte principii. Oricine străbate unul din eseurile lui Crainic, trăiește, la sfârșitul lui, impresia unui lucru bine articulat în toate încheieturile lui, lîmpede determinat în spațiu, un adevărat organism autonom, din care este greu să cîlîștești vreunul din elementele alcătuitoare. În latura evocativă, Crainic folosește marile simboluri ale

(22 decembrie 1889 - 20 august 1972)

risipit în stropi./ Mamă de departe./ Și de-atunci mereu/ Lacrimile tale cad în gândul meu:/ Frunze veșteje peste lacul pal/ Tulburându-i veșnic, sfărâmatul val.”

Regretatul teolog Dumitru Stăniloae spunea cu maximă îndreptățire: „Nichifor Crainic este poetul nostru creștin prin excelență, cum este Paul Claudel, poetul creștin francez prin excelență sau Rainer Maria Rilke poetul creștin german prin excelență.”

Între anii 1908-1012, Nichifor Crainic, elev fiind, publică în revistele *Ramuri*, *Cultura românilor* de la Craiova, *Viața Românească* (Iași), *Pastorul ortodox* (Pitești), *Lucafaărul* (Sibiu), *Sămănătorul* și *Neamul românesc* (București și, respectiv, Vălenii de Munte). În anii studenției, între 1912-1916, va publica la *Lumina literară* (București), *Revista ortodoxă* (București), *Cosânzeana* (Orăștie), *Revista politică și literară* (Blaj), *Căminul nostru* (București), *Ramuri*, *Viața Românească*, *Lumina nouă* (București).

În 1916, anul în care își susține examenul de licență, debutează editorial cu volumul *Șesuri natale*, la Editura *Ramuri* din Craiova. În același an, la București, va publica volumul de poezi *Zăbete în lacrimi*.

În timpul războiului e concentrat, la Iași, ca soldat sanitar. După terminarea războiului, și fi redactor la *Dacia*, de sub direcția protectorului său, A. Vlahuță, și Al. Brătescu-Voinești, și la revista *Lucafaărul*, mutat pentru scurtă vreme, de la Sibiu la București.

În 1916, se căsătorește, cu intenția de a deveni preot, avându-l naș pe scriitorul Gala Galaction. Va divorța în curând, aflându-se cu o bursă la Viena, unde-l cunoaște pe Lucian Blaga, cu care va lega o trainică prietenie, va cunoaște și pe studenta în medicină, Lizzi, cu care se va căsători, având, peste puțin timp, o fiică, Fortuna Ioana Crainic, care i-a fost fidelă și sprijin în trista perioadă când s-a aflat în temniță. În 1962, la 24 aprilie, este pus în libertate și va lucra, până în 1968 ca redactor la revista pentru străinătate, *Glasul Patriei*, unde scriau și alți eminenți foști deținuți politici. Pensionat în 1968, va continua să colaboreze la *Glasul Patriei* și la *Tribuna României*, până la moartea sa, survenită la 20 august 1972.

Personalitate de prim ordin a spiritualității românești, Nichifor Crainic a avut o vocație de tribun și de apostol; s-a implicat cu toată priceperea și energia de pe poziții

neamurilor cu Tatăl Ceresc, căci în concepția lui estetică – el a creat prima estetică ortodoxă în cultura românească – artistul gândirist este un mărturisitor al neamului întru Dumnezeu, un mijlocitor între pământul și cerul nostru.

Elementul religios în lirica lui Nichifor Crainic se confundă până la un punct cu felul românesc de a-L percepe pe Dumnezeu care e în toate: în mama Natură, în femeia mamă, din lumea statelor legendare, parcă fără început și fără sfârșit, din *Țara de peste veac*. Dar Dumnezeu e îndeosebi în om, cum atât de limpede și frumos și convingător zice poetul în poezia *Excelsior*: „Dumnezeu e în suflutele noastre”. Tara din lirica lui Nichifor Crainic e străbătută de fiorul dumnezeirii, e o țară de baladă misterioasă și de colindă, țara lui Lerui-Ler, din cântecele de la Nașterea Domnului, țara spre care: „*Nu e zbor nici drum de fier./ Numai lamură de gând,/ Numai suflet tremurând/ Și vâlas un înger.”*

Pământescul și divinul se întrepătrund, se îngemănează, se luminează, reciproc, precum în mitologia populară: „*Spre țara de peste veac/ Nesfârșire fără leac./ Vămile văzduhului,/ Săbiile Duhului:/ Pureaua de strajă” la poarta cetății lui Sfântu Petru: „Cine bate, cine bate?/ Om din lume mic și slab,/ Om din lume, ticălos./ C-am iubit flori vădateme./ Și-am lucrat păgândăte/ Raiu-i sus, lumea-i prea jos./ Sfinte Petre, bob de rouă,/ Arde-n pară om stinger/ Ori de-arșiă ori de ger./ Ori deodată de-amândouă”.*

E în aceste versuri simple, directe, de-o tulburătoare muzicalitate și sinceritate, ceva esențial din concepția românului despre om, ceva esențial din portretul etnopsihologic al neamului nostru, din viziunea lui

culturii, din care se pricepe a extrage toată solemnitatea patosului lor.

Mijloacele lui Crainic sunt însă mai variate. Când nu este simbolul sublim, avem disertația de idei, în care precizările gândirii sunt duse de valul unei comunicativități calde. În importanta mișcare a eseuului contemporan, Nichifor Crainic aduce simțul construcțiilor solide, un patos extras din contemplarea marilor simboluri ale culturii, căldura expunerii ideologice. Multe din eseurile scrise în ultimele două decenii s-au orientat după modelul lui.

TUDOR VIANU (Fragmente din „*Arta prozatorului român*”, București, Editura Contemporană, 1941)

specifică asupra lumii. Poetul ne sugerează un creștinism primar, idilic, dar foarte natural, lipsit de nota uscată a livescului. E un creștinism care s-a născut și s-a dezvoltat o dată cu poporul român. Nimic înspăimântător, sever, pedepsitor în atitudinea Sfântului care, om și el cândva, înțelege slăbiciunile omenești și le iartă în urma mărturisirii că a săvârșit și fapte bune, foarte definitorii pentru firea românului. „*Omul din lume, ticălos, a fost odată o bărdacă de răcoare/ Unui călător strein/ Și-un crâmpciu de lumânare”.*

E foarte semnificativ modul original în care Crainic conturează fizionomia morală a românului prin intermediul poeziei religioase, în care nu se exprimă numai Eul său liric, ci și Eul colectiv al neamului, credința din copilărie, sentimentul patriei îndumnezeite, chipul mamei are practică datini sfinte, murmurând: „*Icoanelor misterioase soapte,/ Tămâie îndelung și luminos/ Al ramurilor părguit primos/ Și iese ca și mine-n diminea/ Duminicale/ O, Doamne-n cinstea rodniceii Tale/ Să-mpartă-ntâmplărilor drumeji” (Prinos, din volumul Darurile pământului).*

Crainic și-a însușit modul românesc de a trăi sentimentul religios, felul țăranului nostru de a se așeza în raporturi cu Dumnezeu, cu divinitatea umanizată, coborât din cer pe pământ, în viața obișnuită a oamenilor, în livezile și câmpurile lor, precum în acea antologică poezie *Iisus prin grâu*: „*Prin grăul copt, pe unde-alargă/ Șerpuitoarea mea cărare/ Ce scapătă departe-n aur/ de glorioasă, lîserare./ Mi s-a părut că treci, Iisuse,/ precum treceai pe vremea ceaa/ Gustând în mers prietenia/ pescarilor din Galileea// ...// Vorbeai și inimile tale se ainau de vorba tă/ Și le purtai ca o podoabă/ de ciucuri prinsă la manta./ Că vorba ta era mai dulce/ ca rodile din Eden// ... Treceai... și sângera în tine/ prigoana crudelor sinedrii/ În zări vă așteptau gigancici,/ cu crengi ocrotitoare, cedrii,/ iar eu părea că merg în ceața/ de ucenici și ucenice/ Și sfărâm ei eu, pentru cină/ de palmele amândouă, spice./ Eram, socot, prea mult al lumii/ și prea puțin al vremii tale// ...//Trecură veacuri, și cu ele/ că treci din nou mi s-a părut/ Și-ți caut lumea lîmnoasă,/ în lutul micle, s-o sărut”.*

Crainic în poezie, nu în studiile docte de înaltă teologie, îl înțelege pe Iisus cu sufletul copilăriei, îmbibat pentru totdeauna de viața spirituală a țăranului român.

OPINIA NAȚIONALĂ

Libertate și creație existențială

Prof.univ.dr. Ion TUDOSESCU

Cea mai importantă consecință a trăirii libere a omului o constituie dimensiunea *creativă* a prezenței acestuia în univers, care se manifestă în două direcții.

Prima o reprezintă *plăsmuirea transcendentului* – prin mijlocirea prezenței căruia în universul său de valori omul își stabilește un temei al medierii situaării sale într-o condiție specifică (în unvers) – aceea de ființare ontic-ontologică. Salvându-se astfel de animalitatea condiției sale naturale – trăirii umane naturale adăugându-i și o trăire spirituală.

A doua consecință o reprezintă *manifestarea omului ca institutor în aria existenței în care-și află ființarea proprie*. Din acest punct de vedere, omul se dimensionează ca *ființare creatoare* a mediului său de existență, manifestându-se ca *agent* al acestuia și al propriei lui condiții existențiale. Astfel încât, societatea (lui) nu îi este dată (obiectiv), ci este construită de el (subiectiv). Iar prin mijlocirea produsului creației sale existențiale, universul se structurează și pe verticală. Respectiv, se structurează universul valoric și universul spiritual de idei și cunoștințe despre univers și despre el însuși. *Lumea ideilor și lumea valorilor nu numai că reprezintă noi straturi* (nomologice și axiologice) *ale universului, dar constituie și mediul său existențial*

specific care-i asigură trăirea spirituală, constituindu-l ca *ființare rațională și cugetătoare*.

Prin urmare, omul, pentru a ființa ca specie, acționează din necesitate sau din libertate. Își produce nu numai bunurile ci și valorile ce-i asigură viețuirea, precum și societatea proprie care-i mediază această viețuire specifică. O atare societate, în măsura în care este edificată democratic, îi facilitează omului situarea mereu în deschidere, pe temeiul căreia se sprijină procesul istoric (al societății) și, implicit, înnoirea umană. A fi în deschidere înseamnă a-ți construi viitorul, a interveni în procesul devenirii sociale, astfel încât aceasta să se producă în strânsă legătură cu împlinirea năzuințelor umane de realizare de sine. În acest sens, datorită libertății lui de alegee și de acțiune, omul este factor al devenirii și determinismului vieții sociale.

Intervenția omului, din libertate, în construcția societății lui viitoare, presupune o prealabilă exercitare previzionată și teleologică a gândirii sale, care-i deschide posibilitatea de elaborare a unor strategii acționale în procesul devenirii sociale și al propriei lui condiționări existențiale.

Libertatea îi potențează, deci, omului lucrările lui creatoare,

Atelier de creație

Întruchiparea personajului - etapă evolutivă de împlinire a unui rol dramatic

Lector univ. dr. George V. GRIGORE, cancelar – Facultatea de Teatr

„Imaginația este mai importantă decât cunoașterea. Cunoașterea este limitată, imaginația înconjoară lumea.” (Albert Einstein)

Teatrul fără personaje este ca pictura fără culori. El există prin întruchipare, prin metamorfozare umană și ne prezintă spectacolul vieții în marea sa complexitate. Dacă nu am înțeles mesajul său de la prima întâlnire, atunci ne cuprinde în brațele sale generoase și, ca un bunic sfătos, are răbdarea de a ne reinventa povestea pe înțelesul nostru. Simbolul este arma sa, este alfabetul artei care scrie pe aer. Din simbol fiecare ia ceea ce înțelege prin puterea sa de receptare, așa cum percepem - sau nu - un zbor difian de flutur sau un diseminant și vrăjitor parfum de floare.

Traseul evolutiv atât de nuanțat al elaborării personajului prin care trece actorul cuprinde mai multe etape de cunoaștere și cercetare: documentarea, analiza operei dramatice și a rolului, investigarea acțiunilor fizice în concordanță cu cele psihice, stabilirea legăturilor diferențiale cu partenerii, descoperirea ritmului interior al personajelor și integrarea lui în ritmul general al spectacolului, adăugarea costumului și purtarea acestuia cu naturalețe, toate acestea pregătind momentul esențial al procesului de creație: întruchiparea personajului scenic – aceasta fiind de fapt forma de împlinire a rolului, înainte de a avea un prim contact cu publicul. Până la acest stadiu, natura creatoare a artistului actor a înaintat prin cercetări aprofundate, prin acumulări apărute în urma

personajului, ci și alambicatul proces intim al actorului ființă vie ce produce reacții, stări, vibrații aduse în planul existențial de ceea ce numim spirit, suflet, inimă și care sunt continue, dar și instabile, și de neprevăzut.

Psihotehnica creată de Stanislavski viza, ca efect, conducerea actorului către starea în care, printr-o activitate conștientă, să se poată crea condițiile nașterii unui proces subconștient organic uman, proces ce oferă acele clipe ferice, aparent inexplicabile și inexprimabile, de maximă inspirație creatoare a interpretului.

Grotowski a spus și el la trezirea prin antrenament a subconștientului adornit, dorind să obțină imagini, semne specifice de maximă expresivitate artistică. Stările psihice, gândurile unui erou dramatic nu pot fi percepute și comunicate decât prin intermediul unui înveliș concret – comportament, aspect, cuvânt – astfel că actorul va propune o imagine fizică a personajului, ce va cuprinde aceste atribute specifice, individualizate.

Descoperirea acestei imagini fizice este de o importanță capitală pentru declanșarea vieții scenice (fizice și spirituale) a eroului dramatic.

Intruchiparea unui personaj cuprinde sesizarea și înfățișarea subtilă a particularităților sale specifice, de la cele ideologice, psihice, până la cele fizice, ca și desășurarea evolutivă a acestora în acțiunea procesului dramatic.

Rafinarea detaliului obținut printr-o muncă asiduă a actorului cu sine însuși și cuprinzând o excepțională mobilitate, contactul cerebral cu rolul, plasticitatea jocului, capacitatea de a crea o culoare locală specifică, fereste de pericolul unei interpretări simpliste.

Exactitatea tuturor caracteristicilor exterioare poate deveni inutilă, dacă actorul nu se identifică cu dispozițiile interioare ale personajului. Pentru definirea acestora, interpretul este dator să urmărească în permanență rezonanța pe care o are în el

atitudinea celorlalți, modul în care resimte ambientul social. Fiind obligat să se definească în raport cu lumea, personajul este influențat de ea și își modifică gândurile, sentimentele – „elemente” aflate într-o continuă mișcare. Aceste mutații „cameleonești” rapide și greu perceptibile vor conduce la concretizarea elementului viu, al personajului aflat sub jurisdicția implacabilei legi a evoluției.

În acest proces de întruchipare există diferențieri determinate de natura talentului actorului, de puterea sa de compoziție, de autenticitatea emoției, de dispozițiile sale psihice. Putem spune că întruchiparea rezultă dintr-o sumă de operațiuni care se interferează, operațiuni a căror importanță sau preponderență este variabilă. Numai inteligența

manifestarea ipostazei sale demiurgice, exercitată prin trăirea lui istorică, în care retrospectiile trecutului îi permit să-și orienteze situarea conștientă în prezent și deschiderea spre viitor. Și tocmai în măsura în care se așează conștient în această deschidere, își croiește drum pentru a accede la orizontul fericirii. Și, implicit, al cuceririi orizontului nemuririi în măsura în care se universalizează prin creație și responsabilitate de sine.

Rezultă că *libertatea îi mijlocește omului situarea atât în limită, cât și în nelimitare*, mai bine zis, cum ar spune Constantin Noica, într-o limitare care nu limitează. Situarea în limită se realizează prin mulțumirea de sine a omului, iar situarea în nelimitare prin situarea lui în deschidere – fapt ce-i conferă acestuia condiția nemulțumirii de sine și de societatea lui. Din această cauză, în calitate de ființă liberă (să aleagă și să acționeze), omul este nu numai constructor, ci și responsabil de sine și de societate.

Prin toate acestea, el este o *ființare singulară în univers* – în sensul că este nu numai o ființare conștientă de condiția sa obiectivă, ci și producător al acestei condiții, este atât *creator* (subiect și agent), cât și *creatură* (de sine). În procesul devenirii existenței umane obiective, care structurează imanentul (ca lume a omului), *transcendentul îi este omului temei și călăuză de sine*.

actorului va conduce la cea mai judicioasă alcătuire. Orice absolutizare a uneia dintre laturi riscă o dezechilibrare a întruchipării. Totuși, acceptând specificul individual din creația actoricească, trebuie să nu neglijăm unele permanențe comune ale procesului de întruchipare.

La compunerea imaginii fizice a personajului și selectarea mijloacelor de exprimare – prințre acestea aflându-se costumul, fardul, chipul etc. – actorul este obligat să aducă, pe lângă contribuția regizorului și a scenografului, a costumierului și machiorului, contribuția sa personală.

Capacitatea de transpunere depinde de puterea de decipitare imaginativă a rolului scris, de intensitatea afectivă și de harul de transpunere prin expresivitate, aceasta constituind, de fapt, o obiectivizare a stărilor interioare, comunicabile printr-un înfinit alfabet scenic, ce împlinesc mult așteptatul al întruchipării.

Modul de a vorbi, timbrul glasului, pauzele, linia corpului, gesturile, privirile, ticurile, modul de așezare, relația cu obiectele înconjurătoare, tăcerile, comportamentul diferențiat față de celelalte personaje, ritmul stărilor interioare, toate aceste mijloace vor fi modelate de către actor pentru obținerea imaginii scenice a personajului.

Interpretul se va contopi cu lumea acestuia – a personajului -, creând acel echilibru atât de necesar între el și lumea spectacolului. Creatorul va aduce în actul interpretativ și „stilul” său propriu, unitatea structurii sale artistice, în care își face simțită prezența operele sale anterioare, el fiind influențat de individualitate, națiune, epocă, cercul de cultură frecventat. Stilul nu este ceva fix, căci teatrul contemporan respinge orice tendință de „blocare” în imagini scenice deja constituite, cunoscute anterior.

Teatrul nu mai este interesat de performanțele mimetice, ce nu implică personalitatea actorului, și nici nu poate exclude atitudinea acestuia, ce determină substanțial direcția interpretării. A transmite o atitudine nu presupune și un joc detașat. După adoptarea poziției față de personaj, ea trebuie trăită autentic.

Teoria brechtiană referitoare la relația atitudine – distanță este mobilă, asigurând o continuă raportare la personaj.

Actul întruchipării implică actorul total și orice separare a unei singure laturi a naturii sale creatoare va produce un dezechilibru fatal imaginii scenice.

Această etapă evolutivă de împlinire a rolului presupune o reușită actoricească, o adevărată și „palpabilă” creație, exprimând rezultatul contopirii totale, perfect convingătoare a vieții exterioare și interioare a interpretului nu numai cu personajul, ci și cu rolul pe care acesta îl deține în universul dramatic, cuprins în piesa de teatru abordată.

Ideaul întruchipării, greu de atins și cu atât mai greu de definit, nu acceptă reguli științifice, nu acceptă „drămuirea” dăruirii sufletiești, ci cere sacrificiul iubirii și al dăruirii totale pe altarul creației, spre dislocarea unor energii nebanuite ce vor da naștere unui nou și original univers spectacular drăuit Alteiței Sale, publicul, în fața căruia, iată, ne înclinăm reverențos.

Poate vă interesează...

Dicționarul monumentelor și locurilor celebre din București

Propunând un itinerar istoric al arhitecturii bucureștene, volumul semnat de Valentina și Angela Belcea, cu o erudită prefață aparținând academicianului Răzvan Theodorescu, debutează cu o cronologie a Bucureștiului, de la data primei atestări documentare (20 septembrie 1459) până în 2009, la sărbătorirea a 550 de ani de existență a orașului.

În această viziune, *Dicționarul* reprezintă o relevanță trecere în revistă a ascendenței și a momentelor de descendență temporară ale orașului, un instrument util de investigare pentru sociologi, istorici și pentru istoricii de artă și, de ce nu, o necesară secvență de memorie pe care ar trebui să o aibă orice locuitor al Capitalei.

Rând pe rând, în ordine alfabetică, monumentele și clădirile reprezentative sunt însoțite, dincolo de datele topologice, de un scurt istoric, de la data ctitoriei lor și până astăzi, de prezentarea detaliată a structurii și deco-rației exterioare și interioare. De un larg interes se bucură informațiile cu privire la arhitecții care le-au construit, la autorii picturilor interioare, atunci când este cazul, ca la Academia de Științe Economice, de pildă, de unde este descrisă celebra frescă a Cecilei Cutescu-Storck.

Bisericile vechi ale orașului sunt prezentate cu istoria lor și, uneori, a ctitorilor prin genezitatea cărora au fost ridicate, ca, de exemplu, în cazul Bisericii Regeluiescu, iar povestea Fundației Universitare Carol I are similitudini cu aceea a Hotelului Union.

Edificii, străzi, bulevarde, fântâni, care, în decursul istoriei, au atras în jurul lor preocupările și aspirațiile unor întregi generații ale orașului, recompu cu pasiune istoria Bucureștiului – Micul Paris. Ctitorii află informații inedite cu privire la unele clădiri vestite, care au dispărut, pur și simplu, din peisajul urbei, cum ar fi Hipodromul, autoarele făcând apă la sursele istorice pentru cunoașterea poveștii caselor sau vechilor hanuri, la împrejurările în care casele au devenit muzee, ca acelea ale inginerului Dumitru Minovici sau a armeanului Melic.

Cu ajutorul *Dicționarului*, cititorii află că au existat în București clădiri de referință, purtând numele proprietarilor lor, cum ar fi Casa Vernescu, actualul Casino Victoria, Casa Manu, Casa Cleopatrei Trubețkoi, a Miței Biciclista sau a familiei Monteoru.

Fiind conceput ca o lucrare științifică, în mod firesc, *Dicționarul monumentelor și locurilor celebre ale Bucureștiului* oferă și o riguroasă aparatură, cu instrumente specifice de lucru. Un *glosar de termeni* explică denumirile tehnice din domeniul arhitecturii, iar pentru cei care doresc să aprofundeze universul arhitecturii există o bogată bibliografie cu lucrări editate din secolul al XIX-lea până astăzi.

Pentru a motiva acest nobil demers, autoarele evocă un citat din „Istoria Bucureștilor” a lui Nicolae Iorga, cu acute rezonanțe în actualitate. „Trăim într-un oraș pe care nu-l înțelegem și de aceea nu-l știm îngrijii și l îndepărtăm adesea de linii de dezvoltare care ar fi trebuit să rămână întotdeauna străine, stricându-i astfel, prin adaosurile și prefacerile noastre, acel caracter care, în ciuda mutorii lipsuri și neglijenței, îl făceau totuși simpatice odinioară străinilor care ne vizitau”, scria, în 1939, marele savant.

Și este remarcabil faptul că *Dicționarul monumentelor și locurilor celebre din București* reușește să păstreze și să redea în stilul lui specific farmecul, structura și atmosfera unor zone care conferă continuitate istoriei locurilor salvate de ghilotina demolărilor.

Imaginea României – prin vizorul fotografiilor

Poate că puțină lume ar putea bănuî că o competiție artistică este organizată de o prestigioasă instituție financiară. Și totuși, excelenta idee de a iniția, din anul 2004, un concurs de fotografie, ECB Annual Photography Award, aparține Băncii Centrale Europene, care, prin această ofertă generoasă a lansat, de fapt, o adevărată provocare. Concursul anual de fotografie este deschis tuturor țărilor membre ale Uniunii Europene, în fiecare an fiind invitată să participe câte o țară: Polonia (2004), Ungaria (2005), Austria (2006), Grecia (2007) etc. Anul acesta a fost invitată să participe România.

Cât de ample sunt posibilitățile fotografiei de a contribui la investigarea complexei probleme a identității românești din cele mai diferite unghiuri, de a reda o viziune istorisitorică proprie asupra locurilor comune, ce compun imaginea României? La aceste întrebări și-au propus să răspundă lucrările unor artiști români ce s-au remarcat, prin activitatea lor. Juriul, alcătuit din critici de artă din Germania, Austria, Anglia și România a deliberat, nominalizând zece finaliști. Lucrările lor reprezintă obiectul expoziției ce a fost găzduită de Muzeul de Artă Contemporană din București. Nicu Ilfoveanu, Iosif Király și Dragoș Lupman sunt câștigătorii concursului din anul acesta. Abordarea problematicii identității românești, dintr-o perspectivă ce traversează dimensiunile spațio-temporale, reprezintă caracteristica comună a câștigătorilor competiției.

Nicu Ilfoveanu, câștigătorul premiului I, cu seria de lucrări intitulată „Steampunk Autochrome”, realizează o combinație inspirată

a tehnicienor, de la analog la digital, și aparate, de la rudimentar la modern, pentru a ilustra locuri din apropierea zonelor industriale de la marginea orașelor. S e n t i m e n t u l , rezultat dintr-o serie de imagini, vizează un trecut, care și-a

pierdut claritatea, câștigând poezia și senzația prezenței unui spațiu foarte familiar nouă.

Referindu-se la cele două concepte-cheie ale lucrărilor lui Ilfoveanu, Martin Hochleitner, membru al juriului, numește „reflectarea mijloacelor” și „măiestria artistică” elementele care i-au decis acestuia locul întâi. În timp ce directorul „Landesgalerie Linz” din Austria aprecia că „lucrările artistului amintesc de fotografiile de înaltă clasă ale anilor 1900”.

Pentru a realiza seria intitulată „Reconstrucții”, cu care artistul Iosif Király a câștigat premiul al II-lea al concursului, fotograful român a făcut apel la o tehnică ce a devenit emblema stilului său. Astfel, artistul juxtapune imagini surprinse în momente diferite, recompunând arhitectura unui spațiu, urmărind să redea măsura în care timpul modifică aparența și sensul acestuia.

Pentru a motiva și mai solid decizia juriului, Martin Hochleitner a afirmat că tehnica lucrărilor lui Király „permite evenimentelor ce aparțin unor straturi temporale distincte să fie adunate simultan într-o constelație unică”.

Incredibil, dar adevărat. Un an și jumătate a consacrat artistul Dragoș Lupman pentru a fotografia una dintre tradițiile definitorii din țara noastră, dar care se află pe cale de dispariție. „Ultima transhumanță” este lucrarea pentru care artistul a obținut premiul al III-lea al acestui concurs, denumită pur și simplu „Fără titlu”, și care redă imagini tulburătoare din viața unei familii de ciobani care a practicat, până nu de mult, această ocupație veche de când lumea, cu rădăcini adânci în tradiția românească și care, din păcate, se pare că astăzi este total abandonată.

Și poate nu întâmplător, juriul

SUGESTII ȘI PROPUNERI la PROIECTUL LEGII EDUCAȚIEI NAȚIONALE, lansat în dezbaterea publică, în data de 18 martie 2010, de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Proiectul *Legii Educației Naționale*, supus dezbaterii publice, își propune să stabilească un nou cadru reglementativ pentru unul dintre cele mai importante domenii ale vieții sociale din România, cu implicații profunde și de durată pentru prezentul și viitorul națiunii noastre. Este un demers necesar, care vizează modernizarea sistemului de educație, prin construirea unui cadru legal care să facă din învățământul românesc un învățământ performant, compatibil cu exigențele economiei și societății bazate pe cunoaștere, capabil să răspundă adecvat necesităților economice și sociale prezente și de perspectivă ale României, să permită conectarea școlii cu viața reală, cu piața muncii, cu nevoile individuale.

Obiectivele urmărite – fie deschis exprimate, fie subînțelese – sunt pertinente, însă, în momentul transpunerii lor în textul proiectului de lege, apar disonanțe și imperfecțiuni, incoerențe și confuzii, datorate, probabil, unei redactări grăbite, sau scăpării din vedere a unor aspecte principiale, de importanță majoră.

Ne vom opri asupra a două aspecte fundamentale: **autonomia universitară și învățământul superior particular**, care – considerăm – nu-și găsească reflectarea corespunzătoare în proiectul *Legii Educației Naționale*.

1. Autonomia universitară

Constituția României a consacrat, prin articolul 32 alin. (6), principiul „*autonomiei universitare*”, fără, însă, a-l defini, lăsând legiuitorului ordinul libertății de a stabili elementele autonomiei universitare.

În proiectul *Legii Educației Naționale*, la art. 3 alin. (8) și art. 105 alin. (1) este precizat, între principiile care guvernează învățământul superior din România, „*principiul autonomiei universitare*”, fără însă a fi definit undeva, pe parcursul proiectului legii.

Considerăm că, în definirea autonomiei universitare, trebuie plecat de la principiile fundamentale cuprinse în *Magna Charta Universitatum*, document programatic semnat la Bologna, în anul 1088, dar și de la tradiția națională și experiența universităților prestigioase din întreaga lume.

În general, conținutul conceptului de autonomie universitară cuprinde, în mod necesar, **componenta academică**, cea **organizatorică și funcțională** și **componenta economico-financiară**.

Componenta academică a conceptului de autonomie universitară are în vedere dreptul comunității universitare de a se conduce, de a-și exercita libertățile academice, fără nici un fel de ingerințe de natură politică, ideologică, religioasă, de a-și asuma un ansamblu de competențe și obligații în acord cu orientările strategice naționale ale dezvoltării învățământului superior.

Componenta organizatorică și funcțională a conceptului de autonomie universitară vizează stabilirea structurii interne a instituției de învățământ superior, selectarea și promovarea personalului didactic ori ale celorlalte categorii de personal angajat, stabilirea criteriilor de apreciere a activităților didactice și științifice, acordarea titlurilor didactice, științifice și onorifice, eligibilitatea, prin vot secret, a tuturor organismelor de conducere, asigurarea ordinii și disciplinei în spațiul universitar etc.

Componenta economico-financiară a conceptului de autonomie universitară se referă, în principal, la stabilirea necesităților financiare și materiale, utilizarea și gestionarea fondurilor, identificarea și stabilirea unor surse suplimentare de venituri, organizarea și controlul serviciilor economico-gospodărești etc.

Altfel spus, **autonomia universitară** se referă la **domeniile conducerii, structurării și funcționării instituției de învățământ superior**, alcătuite din cadre didactice universitare prestigioase, recunoscute ca personalități, din punct de vedere profesional și demne de întregul respect, din punct de vedere etc.

În aceste circumstanțe, nu poate fi susținută nicidecum ideea că trebuie să existe egalitate absolută între învățământul superior particular și învățământul superior de stat, atâta vreme cât învățământul superior particular are la bază proprietatea privată, garantată de *Constituție*, iar statul n-a contribuit cu nimic la înființarea, funcționarea și dezvoltarea acestuia.

Totodată, nu se poate nega învățământului superior particular o marjă de acțiune mai mare în ce privește organizarea procesului de învățământ și libertate deplină în gestionarea economico-financiară și a patrimoniului propriu.

Singura obligație pe care statul o poate institui învățământului superior particular trebuie să se limiteze la respectarea, de către acesta, a orientărilor strategice naționale ale învățământului superior, furnizând beneficiarilor procesului educațional un învățământ de calitate.

În S.U.A., de pildă, unde ponderea învățământului superior privat este dominantă, iar calitatea procesului de învățământ este larg recunoscută în toată lumea, instituțiile de învățământ superior particulare se bucură de autonomie universitară totală, ingerințele din afară și controlul federal fiind interzise.

Prevederile *Legii nr. 480/2006 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995*, republicată, nu au făcut decât să consacre caracterul distinct al instituțiilor de învățământ superior particular. Sunt drepturi câștigate, după 16 ani de la înființarea și funcționarea învățământului superior particular, care a adus o contribuție importantă la dezvoltarea învățământului superior din România, fără nici un sprijin din partea statului.

În concluzie, propunem introducerea, în proiectul *Legii Educației Naționale*, a unui capitol consacrat învățământului superior particular, după art. 166, și renumerarea articolelor.

ÎNĂVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PARTICULAR
Art... **Înființarea, organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ superior particular (universităților particulare).**

1. Universitățile particulare sunt instituții de învățământ superior libere, deschise, care au ca fundament autonomia universitară

particulare sunt acreditate nu prin lege, ci prin decizia unor organisme independente de evaluare și asigurare a calității în învățământul superior, alcătuite din cadre didactice universitare prestigioase, recunoscute ca personalități, din punct de vedere profesional și demne de întregul respect, din punct de vedere etc.

În aceste circumstanțe, nu poate fi susținută nicidecum ideea că trebuie să existe egalitate absolută între învățământul superior particular și învățământul superior de stat, atâta vreme cât învățământul superior particular are la bază proprietatea privată, garantată de *Constituție*, iar statul n-a contribuit cu nimic la înființarea, funcționarea și dezvoltarea acestuia.

Totodată, nu se poate nega învățământului superior particular o marjă de acțiune mai mare în ce privește organizarea procesului de învățământ și libertate deplină în gestionarea economico-financiară și a patrimoniului propriu.

Singura obligație pe care statul o poate institui învățământului superior particular trebuie să se limiteze la respectarea, de către acesta, a orientărilor strategice naționale ale învățământului superior, furnizând beneficiarilor procesului educațional un învățământ de calitate.

În S.U.A., de pildă, unde ponderea învățământului superior privat este dominantă, iar calitatea procesului de învățământ este larg recunoscută în toată lumea, instituțiile de învățământ superior particulare se bucură de autonomie universitară totală, ingerințele din afară și controlul federal fiind interzise.

Prevederile *Legii nr. 480/2006 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995*, republicată, nu au făcut decât să consacre caracterul distinct al instituțiilor de învățământ superior particular. Sunt drepturi câștigate, după 16 ani de la înființarea și funcționarea învățământului superior particular, care a adus o contribuție importantă la dezvoltarea învățământului superior din România, fără nici un sprijin din partea statului.

În concluzie, propunem introducerea, în proiectul *Legii Educației Naționale*, a unui capitol consacrat învățământului superior particular, după art. 166, și renumerarea articolelor.

ÎNĂVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PARTICULAR

Art... **Înființarea, organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ superior particular (universităților particulare).**

1. Universitățile particulare sunt instituții de învățământ superior libere, deschise, care au ca fundament autonomia universitară

„Existența unui popor nu este asigurată decât atâta timp cât toate elementele lui sunt strâns unite, și unire nu poate fi decât întregul popor nu se crește și nu se întreține în simțiri comune de iubire de țară și de neam. Întrebarea este dacă noi dăm destulă atenție acestui lucru și dacă școala noastră merită pe deplin numele de școală națională.”

Spiru HARET

90 DE ANI LA NAȘTEREA ACADEMICIANULUI NICOLAE N.CONSTANTINESCU

Prof. univ. dr. Gheorghe ZAMAN
Membru corespondent al Academiei Române
Președinte AGER

La 25 martie 2010, s-au împlinit 90 de ani de la nașterea academicianului N.N. Constantinescu, distinctă personalitate a științei economice românești, profesor universitar de excepție, stimat de generații întregi de studenți și doctoranzi, cercetător științific de prestigiu la nivel național și internațional. Academicianul N.N. Constantinescu ne-a lăsat o operă vastă, cu contribuții incontestabile în domenii de maximă importanță pentru dezvoltarea științei și practicii economice nu numai în România, dar și la nivel internațional.

Folosesc acest prilej aniversar pentru a face o scurtă evocare a viabilității și rezistenței în timp și a capacității vizionare a ideilor și sistemului de gândire a profesorului și academicianului N.N. Constantinescu, mai ales în condițiile crizei economice pe care o traversează România.

Contribuțiile științifice ale prof. N.N. Constantinescu vizează un larg areal problematic, între care menționăm: istoria economiei naționale și a gândirii economice; economia politică; economia mediului și a dezvoltării durabile; metodologia cercetării științifice în domeniul economiei; abordări teoretice și practice privind tranziția României la economia de piață.

1. Lucrările științifice și analizele profesorului N.N. Constantinescu în domeniul istoriei economice naționale acoperă o perioadă de timp foarte extinsă, practic de la începuturi până în anul 1999, înscriindu-se printre cele mai reprezentative cercetări din România în domeniu. În calitate de coordonator și/sau autor a publicat volumele I-III ale *Istoriei economice a României* la Editura Academiei Române, continuate cu vol. IV-VI de către un colectiv de cercetători prestigioși, sub coordonarea academicianului Iulian Văcărel. O serie de alte cărți și lucrări despre istoria economiei naționale vin să aprofundeze aspecte majore din evoluția în timp a economiei românești, cum ar fi *Capitalul de împrumut și credit*, problema revoluției industriale în România, istoria formării și dezvoltării clasei muncitoare din România, până la Primul Război Mondial, populație, istorie și economie, acumularea primitivă a capitalului în România, situația clasei muncitoare din România 1940-1944, istoria capitalului străin în România de la sfârșitul Primului Război Mondial până la ieșirea din criza economică din 1929-1933, capitalismul premonopolist în România.

Ca lucrare de mare amplitudine menționăm și *Tratatul de Istorie a României*, la care N.N. Constantinescu a participat ca

privintă, întrucâtva, pe direcția gândirii lui Ion N. Angelescu, Mișcă Constantinescu, Constantin Băicoianu și Victor Slăvescu, considerați exponenți ai curentului „naționalismului” economic, conceput în sens pozitiv, în concordanță cu criteriul „win-win”. Măsurile de politică liberală promovate de doctrina „prin noi înșine” susține necesitatea unei structuri majoritar naționale a capitalului investit în bănci și industrie. I.N. Angelescu sublinia că „politica economică românească trebuie să servească interesele economiei naționale, indiferent dacă aceasta este în armonie sau conflict cu tendințele politicii marilor ai lumii nu prezintă importanță, dacă se realizează cu prețul distrugerii sau slăbirii economiei naționale” (vezi I.N. Angelescu, *Politica economică a României față de politica imperialistă*, București, 1923, p. 40; N.N. Constantinescu, *Opera economică a lui Ion N. Angelescu și actualitatea ei* în „*Studii de istorie economică și istorie a gândirii economice*”, vol.I, Editura Academiei Române, p.61).

Interesante, actuale și pline de învățăminte sunt analizele pe care Aspectele legate de impactul crizei economice 1929-1933, analizate de profesorul N.N. Constantinescu, din multe puncte de vedere, au rezonanță cu criza economică și financiară din România, din anii 2009-2010, îndeosebi în ceea ce privește parteneriatele public-privat, private-privat și public-public.

Recitind lucrările de istorie a economiei naționale ale academicianului N.N. Constantinescu, nu poți să nu faci analogii și comparații cu prezentul, să nu afirmi că, păstrând proporția și diferența, istoria „se repetă”, chiar dacă la niveluri diferite.

2. O mare parte a studiilor academicianului N.N. Constantinescu acoperă palierele teoriei economice (vezi lucrările: „*Problema contradicției în economia socialistă*”, Editura Politică, 1973; „*Teoria valorii muncii în lumea contemporană*”, Editura Politică, 1984; „*Economia protecției mediului natural, ecologic în știința economică*”, Editura AGIR, 2005; „*Probleme ale metodologiei cercetării în știința economică*”, Editura Milena Press, 2005.), în special în ceea ce privește teoria valorii, dezvoltarea durabilă și economia mediului, precum și metodologia cercetării științifice în domeniul economiei.

Interesante, actuale și pline de învățăminte sunt analizele pe care Aspectele legate de impactul crizei economice 1929-1933, analizate de profesorul N.N. Constantinescu, din multe puncte de vedere, au rezonanță cu criza economică și financiară din România, din anii 2009-2010, îndeosebi în ceea ce privește parteneriatele public-privat, private-privat și public-public.

Recitind lucrările de istorie a economiei naționale ale academicianului N.N. Constantinescu, nu poți să nu faci analogii și comparații cu prezentul, să nu afirmi că, păstrând proporția și diferența, istoria „se repetă”, chiar dacă la niveluri diferite.

2. O mare parte a studiilor academicianului N.N. Constantinescu acoperă palierele teoriei economice (vezi lucrările: „*Problema contradicției în economia socialistă*”, Editura Politică, 1973; „*Teoria valorii muncii în lumea contemporană*”, Editura Politică, 1984; „*Economia protecției mediului natural, ecologic în știința economică*”, Editura AGIR, 2005; „*Probleme ale metodologiei cercetării în știința economică*”, Editura Milena Press, 2005.), în special în ceea ce privește teoria valorii, dezvoltarea durabilă și economia mediului, precum și metodologia cercetării științifice în domeniul economiei.

Interesante, actuale și pline de învățăminte sunt analizele pe care Aspectele legate de impactul crizei economice 1929-1933, analizate de profesorul N.N. Constantinescu, din multe puncte de vedere, au rezonanță cu criza economică și financiară din România, din anii 2009-2010, îndeosebi în ceea ce privește parteneriatele public-privat, private-privat și public-public.

Recitind lucrările de istorie a economiei naționale ale academicianului N.N. Constantinescu, nu poți să nu faci analogii și comparații cu prezentul, să nu afirmi că, păstrând proporția și diferența, istoria „se repetă”, chiar dacă la niveluri diferite.

2. O mare parte a studiilor academicianului N.N. Constantinescu acoperă palierele teoriei economice (vezi lucrările: „*Problema contradicției în economia socialistă*”, Editura Politică, 1973; „*Teoria valorii muncii în lumea contemporană*”, Editura Politică, 1984; „*Economia protecției mediului natural, ecologic în știința economică*”, Editura AGIR, 2005; „*Probleme ale metodologiei cercetării în știința economică*”, Editura Milena Press, 2005.), în special în ceea ce privește teoria valorii, dezvoltarea durabilă și economia mediului, precum și metodologia cercetării științifice în domeniul economiei.

Nicolae N. Constantinescu

confluența abordărilor cantitative și calitative și a complementarității diferitelor tehnici și metode, care includ și pe cele economico-matematice, fără drept preferențial, însă, între altele, a fost recent confirmată și de lucrarea, publicată în limba română, a lui Nassim Nicholas Taleb, *Lebăda Neagră*.

Autoul subliniază că evenimentele economice rare („lebede negre”), supradeterminate factorial, nu se pot prezice pe baza extrapolarilor în viitor a unor tendințe sau parametri ai modelelor economico-matematice, rezultate ca fiind valabile pe perioade trecute (clauza *ceteris paribus* este pusă în discuție!).

3. Un alt domeniu, în care opera prof. N.N. Constantinescu se situează, fără rezerve, în plină actualitate, vizează problematica economico-socială a tranziției României la economia de piață. (Vezi lucrările: *Dileme ale tran-*

ziției la economia de piață. *Microradiografii*, 176 pg., Ed. AGER, „Economistul” (1992); coordonator: *Probleme ale tranziției la economia de piață în România*. *Studii*, Editura Fundației României de Măine, București (1997); *Învățăminte ale tranziției economiei în România*, Editura Economică, București (1997). Analiza critică a unor măsuri de politică economică în perioada tranziției s-a concentrat în lucrările prof. N.N. Constantinescu, mai ales în zonele: raport terapie socială – terapie graduală; rolul statului în procesul tranziției; subcapitalizarea întreprinderilor; fărâmițarea proprietății funciare; strategia privatizării; blocajele economico-financiare; compatibilizarea eficienței economice cu justiția și echitatea socială; combaterea sărăciei și a polarizării sociale; necesitatea unei economii mixte de piață, sociale participative și umile; obiectivele strategice și prioritățile tranziției; inegalitatea repartiției costurilor sociale ale tranziției; șomajul; destructurarea economiei naționale; modalități de identificare și promovare a intereselor economice naționale; beneficiile și costurile integrării; raportul piața internă – piața externă; necesitatea investițiilor străine directe „sănătoase”; pericolul scăderii populației și al „migrării creierelor”; privatizarea nu ca scop „per se”, ci ca mijloc; complementaritatea formelor de proprietate; rolul economiștilor în procesul decizional.

Considerăm că învățămintele pe care prof. N.N. Constantinescu le considera ca necesare a fi avute în vedere în urma experimentului economiei de tranziție a României, în perioada 1990-2000, își păstrează, și astăzi, valabilitatea, mai ales în condițiile în care criza economică a României a invalidat o serie de metode și instrumente ale politicii de „laissez faire...”, ale exacerbării rolului economiei monetare, în detrimentul celei reale, ale caracterului speculativ și non-transparent al multora dintre componentele derivatice ale sistemelor financiare naționale și internaționale.

Împlinirea a 90 de ani de la nașterea eminentului om de știință N.N. Constantinescu reprezintă un prilej cu totul special pentru generațiile mai tinere și mai vârstnice de a-i citi și reciti opera, de a-i cunoaște și mai în profunzime sensurile și mesajele în beneficiul și progresul învățământului economic superior și al cercetării economice, pe care academicianul le-a slujit cu neînmurțită devoțiune.

Atât cei care i-au fost aproape, dar poate și cei care i-au fost mai puțin sau deloc favorabili ar trebui să-l perceapă încă odată în contextul realităților contemporane, pentru a vedea unde nu l-au înțeles suficient sau unde au greșit în a-l înțelege, aducând prinsoși și recunoașterea cuvenită valorii sale științifice reale.

(academică, organizatorico – funcțională, economico-financiară) și proprietatea privată, garantate de *Constituție*.

2. Universitățile particulare sunt înființate din inițiativa și cu resursele materiale și financiare ale unei persoane fizice, ale unui grup de persoane fizice, ale unei fundații, asociații sau ale unui alt furnizor de educație.

3. Structurile și funcțiile de conducere ale universităților particulare, atribuțiile, modul de constituire, precum și alte considerente legate de statutul acestora sunt stabilite de *Carta universitară*, aprobată de fondatori și de Senatul universitar. Deciziile definitive revin, în acest sens, universităților.

4. Universitățile particulare pot înființa funcția de președinte al universității, ordonator de credite, cu atribuții stabilite de *Carta universității*.

Art....**Acreditarea instituțiilor de învățământ superior particulare**

1. Pentru recunoașterea lor, universitățile particulare parcurg etapele de autorizare și acreditare prevăzute de legislația națională, europeană și internațională în domeniul învățământului superior.

2. Acreditarea instituțiilor de învățământ superior particulare se face prin decizii ale organismelor naționale de evaluare și asigurare a calității în învățământul superior.

3. Instituțiile de învățământ superior particulare li se recunoaște perioada de funcționare legală prin decizia de acreditare.

Art....**Patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare**

1. Patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare constă din patrimoniul inițial al fondatorilor, la care se adaugă patrimoniul dobândit ulterior. Acesta este alcătuit din bunuri mobile, imobile și din creanțe.

2. Patrimoniul instituțiilor de învățământ particulare este proprietatea lor privată, de care dispun în mod liber.

Art....**Finanțarea instituțiilor de învățământ superior particulare**

1. Sursele de finanțare ale instituțiilor de învățământ superior particulare sunt compuse din sumele depuse de fondatori, din taxe de studiu și alte taxe școlare, finanțări de ordin public și privat, sponsorizări, donații și alte asemenea sume legale constituite.

Art....**Desființarea, dizolvarea sau lichidarea instituțiilor de învățământ particulare**

1. Desființarea, dizolvarea sau lichidarea instituțiilor de învățământ superior particulare se face la propunerea fondatorilor.

2. În cazul desființării, dizolvării sau lichidării, patrimoniul universităților particulare revine fondatorilor.

Prevederile cuprinse în art. 203 alin (13) și (14) trebuie eliminate, întrucât încalcă, în mod flagrant, prevederile art. 44 - Dreptul de proprietate privată - din Constituția României.

Prof.univ.dr. Aurelian Gh. BONDREA,
președintele și rectorul Universității Spiru Haret

Katyń – un crunt blestem pentru Polonia

De 70 de ani, codrii de la Katyń, din nord-vestul Rusiei, au însemnat unul dintre cele mai mari și dureroase blesteme pentru nobilul popor polonez. Aici au fost împușcați, din ordinul călăilor roșii: Stalin și Beria, în primăvara anului 1940, circa 22 000 de polonezi. Floarea armatei poloneze, atacată, la 1 septembrie și 17 septembrie 1939, din vest de hilerști, din est de bolșevici. Exact așa cum meticolos se plănuea prin *Pactul*, de tristă amintire, *Ribbentrop – Molotov*.

Ceea mai bună parte a acestei armate, peste 50 000 de ofițeri și soldați și cam tot atâția civili s-au retras în Occident, prin România cea ospitalieră. Drumul pe meleagurile noastre era bâtoritor încă din secolul al XVIII-lea pentru polonezi; ei încă de atunci au strigat: *Cine își iubeste Patria, să fugă în Valahia*.

Așadar, începând cu aprilie 1940, a fost decimată, cu o cruzime asiatică, floarea armatei și intelectualității poloneze. Toți cu un glonte în ceafă.

Mai marii lumii, care aflaseră de această tragedie, nu doar pe canale propagandistice, dar chiar din rapoartele oamenilor lor de încredere, ar fi putut da crimele în vileag. Au preferat să le îngroape sub preș, prin tăcerea lor condamnabilă. A fost și aceasta una dintre marile rușini ale celui de al Doilea Război Mondial.

Adevărul nu a putut fi ascuns la infinit. Gemetele de durere pe care acum le-a descuri cu har Andrzej Wajda, au fost parte puternice. Tragedia din 1940 a ieșit la iveală. Polonia s-a bătut și se bate de azi bunii pentru a cunoaște până la capăt adevărul despre acele crime.

Șeful statului polonez, Lech Każyński, un Om al dreptății, fost lider al Solidarității, ministru de justiție și primar general al Varșoviei, mergea, împreună cu tot ce avea mai de preț poporul polonez, inclusiv cu colegul meu de facultate și de cameră, Janusz Kochanowski, Avocat al Poporului pentru drepturile omului în Polonia, să se închine și să se reculeagă în fața celor nemilos uciși.

N-au mai apucat să facă acest gest civilizată și creștinesc. Toți au fost răpuși de același blestem ucigaș.

Să ne rugăm și noi, alături de Polonia idolătrată, pentru a le fi jărâna ușoară acestor bravi eroi. Eroii din nou – tot la Katyń.

Dumnezeu să îi odihnească și adevărul să învingă până la urmă!

Nicolae MAREȘ

